

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/10
KARAR NO : 1983/34

K A R A R

ÖZET : 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca yapılan başvuru sonucu görevli Yargı yeri belli edildikten sonra verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hasan Selim Açıan, Fikri Yüksel, Alâaddin Şahin

O L A Y : Sanıklardan Hasan Selim'in (Halkın Kurtuluşu), Fikri Yüksel'in (Halkın Birliği), Alâaddin Şahin'in (Halkın Yolu) gazetelerinin sorumlu yazı işleri müdürleri oldukları ve bu gazetelerce 1-Mayıs günü münasebetiyle 1-5-1977 günü müştereken yayınladıkları (Yaşasın 1 Mayıs) isimli özel sayıda, komünizm ve kürtçülük propagandası yaptıkları, hükümeti tahkir ettikleri, cürüm sayılan fiili övdükleri ileri sürülerek TCK.nun 142/1-6., 142/3-6., 159/1., 312/2., 173/son.maddelerle cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C.Savcılığınca haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 6.Ağır Ceza Mahkemesi: 8-6-1979 gününde, esas-1976/376, karar-1976/229 sayı ile; atılı suçların, niteliğine göre sıkıyönetim yasa'sı kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 15-8-1980 gününde, 1980/328 sayı ile; 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmuş ve Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; 27-10-1980 gününde, 1980/414-303 sayı ile; Askeri Yargı yerini görevli bularak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin başvurusunun reddine karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 20-1-1981 günlü, esas-1980/328, karar-1981/33 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul 6.Ağır Ceza Mahkemesi: 26-2-1982 gününde, görev uyuşmazlığının Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kesin kararı ile çözümlenerek Askeri Yargı yeri görevli bulunduğu ve kendi mahkemelerince verilmiş olan görevsizlik kararı kaldırılmış olmadığından, dosyanın sıkıyönetim askeri mahkemesine iadesine karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 16-12-1982 gününde, 1982/215 esas sayı ile; dava dosyasında kendi mahkemelerince verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmasına göre, bu olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşmiş olan görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Su Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Aggon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 14-2-1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Öğüt'ün yasa'ya ve yönet

aykırı olan Askeri Yargı kararının kaldırılması gerektiği yolundaki sözlü açıklamalar dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Olay yerinde açıklandığı gibi Adli Yargı'nın görevsizlik kararı üzerine do ya kendisine gelen sıkıyönetim askeri mahkemesi görevli Yargı yerinin belirlemesi iç 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre Mahkememiz'e başvurmuş, Mahkememiz Ceza Bölümü' ce de davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu saptanarak sıkıyönetim askeri mahkem sinin başvurusu reddedilip görev konusu kesin olarak çözümlenmiştir.

Görev konusu kamu düzenine ilişkin olup yargılamanın her evresinde gözönün tutulur.Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belirleyen kesin kararından sonra görev konus nu düzenleyen yasa değişikliği olursa Yargı mercileri bu değişikliği gözönünde tutar lar.Oysa ki Uyuşmazlık Mahkememiz'in görev belirleyen kararı 27-10-1980 günlü olup,14 sayılı yasa'nın 2301 sayılı yasa ile 13.maddesinin değiştirilme tarihi daha önce ve 19-9-1980 günüdür.

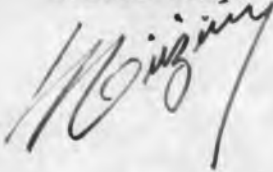
Anayasa'nın 158.ve 2247 sayılı yasa'nın 1.,19.,29.maddeleri hükümlerine gö kesin olan Uyuşmazlık Mahkemesi kararına uyulması yasa buyruğudur.

Bu nedenlerle,Askeri Yargı yerince verilen görevsizlik kararı yasa'ya ve yö nteme aykırı bulunduğundan,İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemes nin verdiği görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUC : İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesince 22 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca 15-8-1980 günlü,esas-1980/328,sayıli başvurusu üz rine,Uyuşmazlık Mahkememiz Ceza Bölümü'nün 27-10-1980 günlü, 1980/414-303 sayılı karar ile 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesinde 2301 sayılı yasa ile yapılan son değişiklikte nazarı itibare alınarak,sıkıyönetim askeri mahkemesinin el koyduğu her hangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde irtibatlı olarak işlenmiş olması koşulunun da dava konu su fiillerde mevcudiyeti kabul edilerek,davaya Askeri Yargı yerinde bakılması gerekti ği şeklinde görevli Yargı merci belirtildiğine ve görev konusuna ilişkin olarak usül yasa'larında yapılan değişikliklerin yargılamanın bu evresinde uyuşmazlığı inceleyen görevli ve yetkili Yargı mercilerince değerlendirilmesi gerektiğine göre,bu konuda ye niden karar verilmesine yer olmadığına ve ancak, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nu maralı Askeri Mahkemesince yasa ve yöntem aykırı olarak verilen 20-1-1981 günlü,esas- 1980/328,karar-1981/33 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,14-2-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

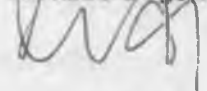
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Argon

Üye

Nail Yücel

